

ستاد حوزوی بحران در ایام شیوع کرونا به دلیل حساسیت این بیماری و تنوع خدمات طلاب در این زمینه، کمیته‌های یازده‌گانه‌ای را شکل داد که در موجهای اول و دوم کرونا به فعالیت‌های جهادی پرداختند. ۲۰ هزار نیروی اطلاعاتی تاکنون در این عرصه فعالیت داشته‌اند که ما اسامی همه طلاب را در هر شهرستان با نوع خدمتی که انجام می‌دادند در بانک اطلاعاتی ستاد حوزوی بحران داریم؛ در طول ۹ ماه گذشته نیروهای مستقر در آراستان‌ها هم کار جهادی خود را ادامه داده و آن را تعطیل نکرده‌اند

حجت احسان بخش: شیوع ویروس کرونا در کشور، مردم را با شرایط جدیدی مواجه کرده است. بحران در حوزه سلامت و اقتصاد که در گفته مقامات از آن به عنوان دوگانه «معیشت / سلامت» یاد می‌شود به یکی از دغدغه‌های اصلی جامعه تبدیل شده است. آنچه اما در این بین از وقوع شرایط وخیم در زندگی مردم جلوگیری کرده، پای کار آمدن گروه‌های جهادی است. قشرهای مختلف مردم بویژه جوانان با گسترده شدن بیماری کرونا در جامعه، برای کاهش تبعات مختلف این بیماری وارد میدان شدند و در حوزه‌های مختلف از جمله در حوزه‌های سلامت، بهداشت و اقتصاد کارهای بزرگی رقم زدند. حوزه‌های علمیه نیز با بهره‌گیری از ظرفیت‌های طلاب بویژه طلاب جوان با سازماندهی مناسب در قالب ستاد حوزوی بحران به اندازه نقش و توان خود توانسته‌اند در مقابله با این بیماری برخیزند. حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر محمدحسن زمانی، مسؤول دفتر اجتماعی - سیاسی حوزه‌های علمیه کشور و دبیر ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه در گفت‌وگو با «وطن امروز» ابعاد مختلف اقدامات طلاب جهادگر را تشریح کرد.

■ لطفا ابتدا کمی از سابقه فعالیت‌های طلاب جهادگر برای‌مان بگویید.

در این زمینه ابتدا می‌خواهم اشاره کنم به این نکته مهم که شخص رهبر حکیم انقلاب حتی از قبل انقلاب پرچمدار ساماندهی طلاب جهادگر بوده‌اند. در زلزله طبرس و سیل ایران‌شهر که قبل از انقلاب اتفاق افتاد به چشم دیدم که ایشان طلاب را ساماندهی می‌کردند تا به مردم امدادسانی کنند. در سیل ایران‌شهر ایشان شخصا کیسه‌های آرد را بر دوش می‌گرفتند و برای مردم چه شیعیان و چه اهل سنت آن منطقه می‌پردند و توزیع می‌کردند، لذا مقام معظم رهبری پرچمدار کار جهادی طلاب هستند.

■ ستاد حوزوی بحران چگونه تشکیل شد؟

از ۴ سال پیش که سیل و زلزله در مناطق مختلف کشور اتفاق افتاد، طلاب جهادگر باانگیزه به طور خودجوش به کمک مردم رفتند و امدادسانی کردند، لذا مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه تصمیم گرفت ساماندهی این عزیزان را بر عهده بگیرد تا هم بهتر و هم منسجم‌تر در این زمینه به خدمت مشغول شوند، لذا آنجا بود که ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه کشور در مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه شکل گرفت و تأسیس شد و همچنان فعالیت ستاد ادامه دارد. ۷ نهاد حوزوی را در ستاد حوزوی بحران عضو کردیم تا مشارکت حداکثری و هم‌زمان داشته باشند. این ۷ نهاد عبارتند از: ۱- مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه برادران ۲- مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران ۳- جامعه‌الزهراسی ۴- دفتر تبلیغات اسلامی ۵- سازمان تبلیغات اسلامی ۶- مرکز خدمات حوزه‌های علمیه ۷- جامعه المصطفی.

■ فعالیت ستاد حوزوی بحران در ایام شیوع کرونا شروع دهید.

این ستاد در ایام شیوع کرونا به دلیل حساسیت این بیماری و تنوع خدمات طلاب در این زمینه، کمیته‌های یازده‌گانه‌ای را شکل داد که در موجهای اول و دوم کرونا به فعالیت‌های جهادی پرداختند. ۲۰ هزار نفر نیروی جهادی تاکنون در این عرصه فعالیت داشته‌اند که ما اسامی همه طلاب را در هر شهرستان با نوع خدمتی که انجام می‌دادند در بانک اطلاعاتی ستاد حوزوی بحران داریم؛ در طول ۹ ماه گذشته نیروهای مستقر در آراستان‌ها هم کار جهادی خود را ادامه داده و آن را تعطیل نکرده‌اند.

■ کمیته اول: بیمارستان

اولین کمیته از کمیته‌های یازده‌گانه، کمیته عیادت از بیمارستان‌هاست؛ در حال حاضر در موج جدید کرونا ۲۵۰ طلبه برادر و ۷۵ طلبه خواهر در ۵ بیمارستان قم در حال خدمت‌رسانی هستند. این طلاب جهادی در ۳ شیفت صبح، عصر و شب در هر شیفت ۵ نفر در هر بیمارستان مستقر می‌شوند و ایام هفته را بین خود به صورت منظم تقسیم کرده‌اند. برخی از

طلاب علاقه‌مند به خدمت جهادی که به دلایلی مانند بیماری زمینه‌ای خود یا خانواده‌شان امکان حضور مستقیم در خدمت و بیمارستان‌ها را ندارند و دارای وسیله نقلیه هستند مسؤولیت ایجاب و ذهاب بقیه طلاب جهادی بویژه خواهران طلبه به بیمارستان‌ها را که از راه دور می‌آیند به عهده دارند. هم‌اکنون ۲۰ طلبه جهادی مسؤولیت ترابری را انجام می‌دهند. یکی دیگر از خدمات این طلاب تهیه میان‌وعده‌هایی از قبیل آبیومو سیب و هویج و احیاناً مغز پسته و بادام برای بیماران کرونایی است که با کمک خیرین تهیه و با هماهنگی و موافقت روستای بیمارستان‌ها به بیماران جهت تقویت بنیه دفاعی بدن در برابر ویروس و نشاط روحی تقدیم می‌شود. خدمت مشتاقانه این طلاب که بدون هیچ‌گونه حقوق و دستمزدی مشغول خدمت به بیماران عزیز کرونایی بوده و احیاناً سلامتی خویش را در این راه از دست داده‌اند، مایه افتخار ملت مسلمان ایران است.

در موجهای اول و دوم کرونا این بیماری، جهادگران کمیته بیمارستان‌ها انواع خدمات را از استحمام و تغذیه بیماران تا تنظیم محیط بیمارستان انجام می‌دادند اما در موج سوم، ۳ وظیفه مشخص به آنها اعزام کردیم: کمک به پرستاران و همراهان بیماران و بیماران بدون همراه، آرامش بخشی به بیماران، پاسخگویی به مسائل شرعی بیماران و پرسنل و تبلیغ مفاهیم دینی و همچنین برگزاری مراسم دعا و سایر مراسم متناسب با محیط بیمارستان.

■ کمیته دوم: مشاوره و روانشناسی

کمیته دوم، کمیته مشاوره روانشناسی مرکب از ۷۰ طلبه طایفه است. این طلبه‌ها حداقل سطح ۳ کارشناسی ارشد روانشناسی یا مشاوره را گذرانده‌اند و زیر نظر حجت‌الاسلام والمسلمین مهکام مشغول خدمت‌رسانی هستند. اعضای این کمیته به نقاط مختلف کشور جهت مشاوره بیماران کرونایی بیمارستان‌ها اعزام می‌شوند اما به دلیل سختی‌ها و محدودیت‌های اعزام، دوره آموزشی فشرده ۲ روزه و متوسط یک‌هفته‌ای برای انجام کار مشاوره‌ای

در استان‌ها در نظر گرفته شده است تا طلاب فاضل و مستعد و دارای سابقه مشاوره هر استان با گذراندن این دوره‌ها مشغول خدمت مشاوره در بیمارستان‌های همان شهرستان‌ها شوند. دوره آموزشی فشرده توسط دکتر مهکام و دوره متوسط یک‌هفته‌ای تاکنون در چندین استان مانند قم، یزد، گیلان، مازندران، هرمزگان و... برگزار شده است. محدودیت‌های کرونایی اخیر جهت تردد و مسافرت این اساتید به استان‌ها ما را بر آن داشت تا آموزش مجازی دوره متوسط در سطح ملی نیز از سوی این کمیته انجام گیرد. در این دوره که برای کل استان‌ها خواهد بود به صورت ۶۰ ساعت غیرحضوری و ۲۰ ساعت حضوری و عملیاتی در بیمارستان‌ها روش‌های مشاوره دادن را به داوطلبان آموزش خواهیم داد. سرفصل‌های آموزشی این دوره تدوین و اساتید انتخاب شده و ان‌شاءالله بزودی برگزار خواهد شد. نکته‌ای را در این زمینه عرض کنم؛ برای شیوع کرونا گزارشی از بیمارستان‌ها دریافت کردیم مبنی بر اینکه به مجرد اینکه کسی می‌فهمد تست کرونایش مثبت است، تقریباً مطمئن می‌شود که باید به همین زودی از دنیا برود، لذا از نظر روحی آمادگی مرگ پیدا می‌کند و این آمادگی برای مرگ و از خیلی رنج می‌دهد. یکی از مسؤولان بیمارستانی می‌گفت لحظه‌ای که بستان یک بیمار، شخص را تحویل بیمارستان می‌دهند و می‌خواهند بازگردند، موقع خداحافظی طرفین گریه می‌کنند و آخرین خداحافظی را انجام می‌دهند و بیمار حلاطت می‌طلبدا. گویا آخرین دینار است. خب! این روحیه

آنچنان به برخی از بیماران فشار می‌آورد که قبل از اینکه ویروس کرونا بر فرض آنها را بکشد این غم آنها را می‌کشد، لذا باید در این زمینه ورود موثر می‌کردیم و برای درمان اینها کار تخصصی روانشناسی انجام می‌دادیم. اما نه یک پزشک معمولی، نه یک پرستار و نه یک روحانی نمی‌تواند این کار روانشناسی را انجام بدهد. اینجا لازم بود که ما از دانش روانشناسی تخصصی استفاده کنیم، ۲ مرکز در حوزه علمیه قم داریم که این ظرفیت را دارند؛ یک مرکز مشاوره حوزه علمیه است که ده‌ها استاد و ده‌ها متخصص سال‌هاست مشغول مشاوره هستند، دوم هم انجمن علمی روانشناسی حوزه است. ما از اینها دعوت کردیم و کمیته‌ای تشکیل دادیم به ریاست یکی از اساتیدی که دکتری روانشناسی و مشاوره دارد. این اساتید تهیه‌های خودشان را وارد بیمارستان‌ها، آراستان‌ها و میدان‌های دیگر مردمی کردند و حدود ۷۵ نفر از این مشاوران متخصص عضو این گروه شدند و به طور جهادی شروع به کار کردند که کار آنها در روند بهبود و آرامش بخشی به بیماران بسیار موثر بوده است.

■ کمیته سوم: آراستان‌ها و غسل‌خانه‌ها

کمیته سوم که از ابتدای بحران کرونا مشغول خدمت به ملت عزیز ایران شد، کمیته آراستان‌ها و غسل‌خانه‌هاست. در اکثر استان‌ها و شهرستان‌ها هنوز طلاب برادر و خواهر در آراستان‌ها مشغول تغسیل و تجهیز اموات کرونایی هستند. در قم الان ۶۵ طلبه به صورت شیفت‌بندی شده مشغول تغسیل و تجهیز فوتی‌های کرونایی در بهشت معصومه هستند، البته در بهشت زهرا تهران چون تعداد فوتی‌ها بیشترند طلاب بیشتری مشغول خدمت هستند. آنچه مایه شگفتی من است این است که طلبه‌هایی را می‌شناسم که ماه‌هاست مستمرا و روزانه مشغول تغسیل مومنان کرونایی هستند بدون آنکه یک ریال دریافت کرده باشند. کارهای بزرگ این عزیزان گمنام در رسانه‌ها مغفول مانده و نیاز است بیشتر از عظمت کار این طلاب جهادگر گفته شود.



گفت‌وگوی «وطن امروز» با دکتر محمدحسن زمانی، مسؤول دفتر اجتماعی - سیاسی حوزه‌های علمیه کشور و دبیر ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه درباره عملکرد طلاب و حوزه علمیه در ایام شیوع کرونا

عبای خدمت

■ ابتدا اموات کرونایی را تیمم می‌کردند، چه شد غسل این اموات راه افتاد؟

در ابتدای شیوع کرونا، به مجرد اینکه غسل‌ها خبردار شدند اموات، کرونایی هستند، حاضر نشدند به این اموات نزدیک شوند به دلیل اینکه احتمال می‌دادند غسل اینها مساوی با مرگ خودشان است، لذا کنار کشیدند و جنازه‌ها مانده بودند! نه غسل‌ها حاضر بودند غسل بدهند نه خانواده‌های این اموات کرونایی حاضر بودند اینها را غسل بدهند، به دلیل اینکه آنها هم در معرض بیماری بودند و شاید حاضر نبودند غسل پدر یا مادر خود را به قیمت احتمال مرگ انجام بدهند. به هر حال جنازه مومنین و مومنات روی دست ما باقی ماندند و حرمت (احترام) اینها لازم بود، اینجا بود که مانند جریان دفاع‌مقدس طلبه‌ها روی مین رفتند و راه را برای بقیه باز کردند. باید عده‌ای می‌آمدند و عملیات استشهادهای انجام می‌دادند و وارد میدان می‌شدند و اقدام به تجهیز این اموات می‌کردند. فرشته نجات، طلبه‌ها ما بودند که شاید تاکنون هیچ مرده‌ای را غسل ن داده بودند اما به خاطر انجام تکلیف شرعی به میدان آمدند و اعلام آمادگی کردند. طلبه‌های برادر و طلبه‌های خواهر وارد شدند. خب! تجهیزی که باید انجام بگیرد شامل چند کار است: غسل، حنوط، تکفین، نماز و تدفین. غسل را مسؤولان بهداشتی ابتدا اجازه ندادند با این استدلال که غسل دادن موجب این می‌شود آب غسل میت کرونایی به لباس و سر و صورت غسل بخورد و قطعا ایمنگونه انتقال ویروس انجام می‌گیرد و ممکن است منجر به مرگ اینها بشود، حرف منطقی بود. لذا ما پذیرفتیم و حاضر شدیم به جای غسل، تیمم بدل از غسل را جایگزین کنیم و بقیه اعمال شرعی را انجام دهیم. کار شروع شد. ۱۰ روز اول اموات را در قم تیمم می‌دادیم و بقیه کارها، مثل حنوط و تکفین و امثال اینها طبق روال انجام شد و نگذاشتیم هیچ میتی بدون اعمال و احکام شرعی دفن شود. اما ما یک وظیفه شرعی دیگر هم داشتیم که در برابر تبدیل غسل به تیمم ساکت نمانیم، چون دستورالعمل فقه اسلامی ما بود که ما از دانش روانشناسی تخصصی استفاده کنیم، ۲ مرکز در حوزه علمیه قم داریم که این ظرفیت را دارند؛ یک مرکز مشاوره حوزه علمیه است که ده‌ها استاد و ده‌ها متخصص سال‌هاست مشغول مشاوره هستند، دوم هم انجمن علمی روانشناسی حوزه است. ما از اینها دعوت کردیم و کمیته‌ای تشکیل دادیم به ریاست یکی از اساتیدی که دکتری روانشناسی و مشاوره دارد. این اساتید تهیه‌های خودشان را وارد بیمارستان‌ها، آراستان‌ها و میدان‌های دیگر مردمی کردند و حدود ۷۵ نفر از این مشاوران متخصص عضو این گروه شدند و به طور جهادی شروع به کار کردند که کار آنها در روند بهبود و آرامش بخشی به بیماران بسیار موثر بوده است.

■ کمیته سوم: آراستان‌ها و غسل‌خانه‌ها

کمیته سوم که از ابتدای بحران کرونا مشغول خدمت به ملت عزیز ایران شد، کمیته آراستان‌ها و غسل‌خانه‌هاست. در اکثر استان‌ها و شهرستان‌ها هنوز طلاب برادر و خواهر در آراستان‌ها مشغول تغسیل و تجهیز اموات کرونایی هستند. در قم الان ۶۵ طلبه به صورت شیفت‌بندی شده مشغول تغسیل و تجهیز فوتی‌های کرونایی در بهشت معصومه هستند، البته در بهشت زهرا تهران چون تعداد فوتی‌ها بیشترند طلاب بیشتری مشغول خدمت هستند. آنچه مایه شگفتی من است این است که طلبه‌هایی را می‌شناسم که ماه‌هاست مستمرا و روزانه مشغول تغسیل مومنان کرونایی هستند بدون آنکه یک ریال دریافت کرده باشند. کارهای بزرگ این عزیزان گمنام در رسانه‌ها مغفول مانده و نیاز است بیشتر از عظمت کار این طلاب جهادگر گفته شود.

بریزید. لذا فقط مراحل ۲ و ۳ حل شد و فقط مانده بود مرحله اول که همان تهیه لباس ضدآب بود.

■ داستان تهیه لباس ضدآب برای غسل‌ها

ما در این زمینه خیلی تلاش کردیم. به جاهای مختلف؛ از وزارت دفاع گرفته تا وزارت صنایع و کارخانه‌های مختلف مراجعه کردیم تا بالاخره ۵ دست لباس را با یک عملیات ضربتی در یک وزارتخانه کشف کردیم. آنها را آوردیم و آن لباس پذیرفته شد اما آن لباس‌ها فقط ۲ روز برای ما کار کرد و روز سوم پاره شد، به مجرد اینکه اینطوری شد ناچار شدیم درصد تهیه نوع دیگری از لباس برایم که قابل استفاده مجدد باشد و پاره نشود، لذا اینجا تهدید کرونا را تبدیل به فرصت کردیم و آن اختراع لباس جدید بود. دوستان طلبه غسل ما آمدند و با کارخانجات کفش روی مین رفتند و راه را برای بقیه باز کردند. باید عده‌ای می‌آمدند و عملیات استشهادهای انجام می‌دادند و وارد میدان می‌شدند و اقدام به تجهیز این اموات می‌کردند. فرشته نجات، طلبه‌ها ما بودند که شاید تاکنون هیچ مرده‌ای را غسل ن داده بودند اما به خاطر انجام تکلیف شرعی به میدان آمدند و اعلام آمادگی کردند. طلبه‌های برادر و طلبه‌های خواهر وارد شدند. خب! تجهیزی که باید انجام بگیرد شامل چند کار است: غسل، حنوط، تکفین، نماز و تدفین. غسل را مسؤولان بهداشتی ابتدا اجازه ندادند با این استدلال که غسل دادن موجب این می‌شود آب غسل میت کرونایی به لباس و سر و صورت غسل بخورد و قطعا ایمنگونه انتقال ویروس انجام می‌گیرد و ممکن است منجر به مرگ اینها بشود، حرف منطقی بود. لذا ما پذیرفتیم و حاضر شدیم به جای غسل، تیمم بدل از غسل را جایگزین کنیم و بقیه اعمال شرعی را انجام دهیم. کار شروع شد. ۱۰ روز اول اموات را در قم تیمم می‌دادیم و بقیه کارها، مثل حنوط و تکفین و امثال اینها طبق روال انجام شد و نگذاشتیم هیچ میتی بدون اعمال و احکام شرعی دفن شود. اما ما یک وظیفه شرعی دیگر هم داشتیم که در برابر تبدیل غسل به تیمم ساکت نمانیم، چون دستورالعمل فقه اسلامی ما بود که ما از دانش روانشناسی تخصصی استفاده کنیم، ۲ مرکز در حوزه علمیه قم داریم که این ظرفیت را دارند؛ یک مرکز مشاوره حوزه علمیه است که ده‌ها استاد و ده‌ها متخصص سال‌هاست مشغول مشاوره هستند، دوم هم انجمن علمی روانشناسی حوزه است. ما از اینها دعوت کردیم و کمیته‌ای تشکیل دادیم به ریاست یکی از اساتیدی که دکتری روانشناسی و مشاوره دارد. این اساتید تهیه‌های خودشان را وارد بیمارستان‌ها، آراستان‌ها و میدان‌های دیگر مردمی کردند و حدود ۷۵ نفر از این مشاوران متخصص عضو این گروه شدند و به طور جهادی شروع به کار کردند که کار آنها در روند بهبود و آرامش بخشی به بیماران بسیار موثر بوده است.

■ کمیته هفتم: رسانه و فضای مجازی

کمیته هفتم از کمیته‌های یازده‌گانه، کمیته رسانه است؛ این کمیته مسؤولیت اطلاع‌رسانی محصولات و فعالیت‌های ستاد بحران حوزه و گروه‌های جهادی را برعهده دارد. ■ کمیته هشتم: بین‌الملل

کمیته هشتم، کمیته بین‌الملل است که به مسائل بین‌المللی می‌پردازد و تاکنون توانسته تجربیات زیادی را به کشورهای دیگر همچون لبنان منتقل کند. علاوه بر این طلاب خارجی مستقر در ایران برای کمک‌رسانی به بقیه طلاب آسیب دیده خارجی سلمان‌دهی شده و اقدامات ارزشمندی انجام دادند. یکی از فعالیت‌های بین‌المللی حوزه، نامه مفصل مدیر حوزه ایت‌الله اعراقی به ۵۰ متفکر جهان و با موضوع تفسیر الهیاتی کرونا است که با زبان‌های گوناگون و برای متفکران جهان تشیع، اهل سنت، مسیحیت مانند کلیسای واتیکان و دانشگاه الازهر ارسال شد. ■ کمیته نهم: کمیته پشتیبانی

کمیته نهم، کمیته پشتیبانی است که مسؤولیت آن برعهده مرکز خدمات حوزه‌های علمیه است؛ مرکز خدمات، خدمات متعددی همچون امور بیمه‌ای طلاب جهادی را در دوران فعالیت‌شان در بیمارستان‌ها و آراستان‌ها و تسهیلات درمانی برای بیماران و معمرین ارائه کرده است.

متقاضی برای غسل وارد شدند که ما نوبت‌بندی کردیم و گاهی یک هفته در نوبت قرار می‌گیرند تا نوبت‌شان شود. نکته دوم، مربوط به زحمات بانوان در زمینه غسل اموات کرونایی است که کمتر به آن پرداخته می‌شود؛ بانوان طلبه‌ای آمده بودند برای غسل اموات کرونایی که من با این طلاب خواهر جلسه‌ای داشتم تا خدایقت و خسته نباشید به آنها بگویم. فهمیدم بین این خواهران طلبه از طلبه مبتدی تا استاد حوزه وجود دارد، حتی همسر یکی از شخصیت‌های برجسته حوزه علمیه قم که اسم نمی‌برم در بین بانوان غسل حضور دارد و مشغول خدمت است و خیلی برای من زیبا بود که این شیرزنان به این عظمت تربیت و رشد دست پیدا کرده‌اند و اغلب این خواهران، حتی مبتدی از نزدیک ندیده بودند چه برسد غسل داده باشند.

■ کمیته چهارم: ارسال و توزیع بسته‌های بهداشتی و مواسات

چهارمین کمیته در زمینه توزیع محصولات بهداشتی و مواسات مؤمنانه فعالیت دارد که بحمدالله مردم در همه کشور به خاطر اعتمادی که به روحانیت دارند با کمک آنها خدمات زیادی به اقشار آسیب‌دیده کردند.

■ کمیته پنجم: اقتصادی و سیاسی

پنجمین کمیته، کمیته اقتصادی و سیاسی است؛ این کمیته برای بررسی مسائل و آسیب‌های اقتصادی و سیاسی ناشی از شیوع «کووید-۱۹» توسط جمعی از اقتصاددانان و سیاست‌دانان حوزوی تشکیل شده است و در حال تحقیق و پژوهش بر روی انواع آسیب‌ها و ویرانی‌های اقتصادی و یافتن راهکار جبران آن هستند که تاکنون بسته‌های پیشنهادی متعددی تدوین و به مسؤولان ذی‌ربط نظام داده شده است. اگر در شهرستان‌ها اساتیدی در این زمینه هستند که فکر می‌کنند می‌توانند به ما در این تحقیقات کمک کنند، از مدیریت‌های استانی حوزه درخواست داریم آنان را به ما معرفی کنند.

■ کمیته ششم: کمیته علمی و پاسخ به شبهات

کمیته ششم در زمینه تولید محتوای علمی و پاسخ به شبهات مربوط به شیوع ویروس کرونا همچون دین‌سنجی و قم‌سنجی که در اوایل دوران شیوع کرونا به وقوع پیوست، فعالیت دارد؛ اعضای این کمیته تاکنون به ۳۰۰ شبهه در این زمینه‌ها پاسخ داده و چندین کتاب را تألیف کرده‌اند. از دیگر فعالیت‌های این کمیته می‌توان به پرداختن به راهکارهای دین مبین اسلام در مبارزه با چنین بیماری‌های کتاب که همه‌گیر هستند، اشاره کرد. تاکنون ۱۵ جلد کتاب و نشریه از طرف حوزه علمیه قم با موضوع بیماری کرونا تألیف و چاپ شده است و در حدود ۱۰ کتاب دیگر نیز در دست تألیف است که بزودی منتشر خواهند شد.

■ کمیته هفتم: رسانه و فضای مجازی

کمیته هفتم از کمیته‌های یازده‌گانه، کمیته رسانه است؛ این کمیته مسؤولیت اطلاع‌رسانی محصولات و فعالیت‌های ستاد بحران حوزه و گروه‌های جهادی را برعهده دارد.

■ کمیته هشتم: بین‌الملل

کمیته هشتم، کمیته بین‌الملل است که به مسائل بین‌المللی می‌پردازد و تاکنون توانسته تجربیات زیادی را به کشورهای دیگر همچون لبنان منتقل کند. علاوه بر این طلاب خارجی مستقر در ایران برای کمک‌رسانی به بقیه طلاب آسیب دیده خارجی سلمان‌دهی شده و اقدامات ارزشمندی انجام دادند. یکی از فعالیت‌های بین‌المللی حوزه، نامه مفصل مدیر حوزه ایت‌الله اعراقی به ۵۰ متفکر جهان و با موضوع تفسیر الهیاتی کرونا است که با زبان‌های گوناگون و برای متفکران جهان تشیع، اهل سنت، مسیحیت مانند کلیسای واتیکان و دانشگاه الازهر ارسال شد.

■ کمیته نهم: کمیته پشتیبانی

کمیته نهم، کمیته پشتیبانی است که مسؤولیت آن برعهده مرکز خدمات حوزه‌های علمیه است؛ مرکز خدمات، خدمات متعددی همچون امور بیمه‌ای طلاب جهادی را در دوران فعالیت‌شان در بیمارستان‌ها و آراستان‌ها و تسهیلات درمانی برای بیماران و معمرین ارائه کرده است.

■ کمیته دهم: افتاء شرعی

کمیته دهم کمیته افتاء شرعی است که با کمک بخش استفتائات دفتر مقام معظم رهبری و همکاری دفاتر بقیه مراجع معظم تقلید به سوالات شرعی که برای مردم به واسطه شیوع کرونا پیش آمده، پاسخ می‌دهند.

■ کمیته یازدهم: طب سنتی و اسلامی

کمیته یازدهم کمیته طب سنتی و اسلامی است که اگرچه تاکنون جلسات هم‌اندیشی مفیدی برگزار کرده است اما جامعه و دستگاه‌های نظام ما تاکنون از این ۲ گنجینه علمی در مواجهه با کرونا محروم بوده‌اند. در این کمیته افرادی حضور دارند که هم متخصص در زمینه‌های طب سنتی و اسلامی بوده‌اند و هم دارای مدارک دکتری پزشکی از دانشگاه‌های علوم پزشکی هستند.

■ درباره طب سنتی بحث‌های فراوانی مطرح شده است، نظر شما در این زمینه چیست؟

ما معتقدیم علاوه بر ضرورت بهره‌گیری از دستاوردهای دانش جدید پزشکی، لازم است در پیشگیری از بیماری‌ها و درمان طب سنتی بهره بگیریم. مسأله‌ی این واقعیت را فراموش نکنیم که قبل از ظهور دانش پزشکی غرب در ۳ سده اخیر، بیماری‌های همه مردم را در ایران و جهان، طب سنتی و داروهای گیاهی درمان می‌کرد که اطباء بزرگ ایرانی همچون شیخ الیریس‌ان سیننا دارای رتبه‌های اول جهانی این عرصه بودند. بزرگ‌ترین کتاب طب هزارساله اخیر جهان کتاب «القانون فی الطب» ابوعلی سینای ایرانی است که به فرموده رهبر فرزانه انقلاب ۲۰۰ سال متن درسی و علمی دانشگاه‌های غرب بوده است. دستمایه‌های اصلی همه داروهای شیمیایی کنونی همان داروهای گیاهی طب قدیم است. اکنون که دانش پزشکی جدید غرب و جهان عجز خویش را در کنترل ویروس کرونا اعلام کرده است، آیا نباید مسؤولان پزشکی به این منبع اصلی بازگشته و از این ثروت عظیم برای استخراج واکسن و دارو استفاده کنند؟

با اینکه تجهیز اموات کرونایی کار بسیار سخت و خطرناکی است و مردم می‌ترسند اصلا نزدیک آنها بشوند چه برسد به اینکه مرده را غسل بدهند اما اقتدر طلبه متقاضی برای غسل وارد شدند که ما نوبت‌بندی کردیم و گاهی یک هفته در نوبت قرار می‌گیرند تا نوبت‌شان شود